

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Działalność przedsiębiorstw w gminach wiejskich w sąsiedztwie portu lotniczego Katowice Airport

Author: Marlena Dyszy

Citation style: Dyszy Marlena. (2017). Działalność przedsiębiorstw w gminach wiejskich w sąsiedztwie portu lotniczego Katowice Airport. „Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego” (Vol. 31, no. 2, 2017, s. 75-83), DOI:10.24917/20801653.312.5

Uznanie autorstwa - Bez utworów zależnych Polska - Ta licencja zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu zarówno w celach komercyjnych i niekomercyjnych, pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

MARLENA DYSZY

Uniwersytet Śląski, Katowice, Polska
University of Silesia in Katowice, Poland

Działalność przedsiębiorstw w gminach wiejskich w sąsiedztwie portu lotniczego Katowice Airport

Business Activity in Rural Municipalities in the Katowice Airport Vicinity

Streszczenie: Przedmiotem pracy jest rozwój działalności gospodarczych w gminach wiejskich położonych w otoczeniu Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach. Celem pracy jest przedstawienie działalności gospodarczych, których powstanie związane jest bezpośrednio lub pośrednio z działalnością portu lotniczego. Lotnisko generuje powstanie określonej grupy działalności usługowej, przemysłowej oraz infrastruktury komunikacyjnej, która prowadzi do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej obszarów sąsiadujących z portem lotniczym. Materiał źródłowy stanowiła literatura, dane pozyskane z bazy REGON, dane statystyczne z Głównego Urzędu Statystycznego oraz badania terenowe przeprowadzane metodą inwentaryzacyjną w 2013 i 2015 roku i dane pozyskane z portu lotniczego. W końcowej części pracy zostanie podjęta próba przedstawienia Międzynarodowego Portu Lotniczego jako jednego z czynników wpływających na rozwój działalności gospodarczej. Najwięcej działalności gospodarczych powstaje w otoczeniu portu lotniczego. Dominującą rolę odgrywają działalności usługowe z sekcji H, czyli transport i gospodarka magazynowa.

Abstract: The subject of the work is the development of economic activity in rural municipalities located in the vicinity of the International Airport "Katowice" in Pyrzowice. The aim of the work is to present economic activity that is directly or indirectly related to the airport. The airport generates the creation of a specific group of service activities, industrial and communication infrastructure, which leads to an increase in investment attractiveness in areas adjacent to the airport. The source material constituted literature, data collected from the REGON database, statistic data from GUS and inventory fieldwork in 2013 and 2015, as well as data collected from the airport. The final part of the work presents the International Airport as one of the factors affecting the development of economic activities. Most of the economic activity arises in the vicinity of the airport. Economic activities related to transport have the dominant role.

Słowa kluczowe: działalności gospodarcze; gminy wiejskie; międzynarodowy port lotniczy; usługi
Keywords: economic activity; international airport; rural municipalities; services

Otrzymano: 28 lipca 2016

Received: 28 July 2016

Zaakceptowano: 21 maja 2017

Accepted: 21 May 2017

Sugerowana cytacja / Suggested citation:

Dyszy, M. (2017). Działalność przedsiębiorstw w gminach wiejskich w sąsiedztwie portu lotniczego Katowice Airport. *Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego*, 31(2), 75–83. <https://doi.org/10.24917/20801653.312.5>

WSTĘP

Powstanie portu lotniczego na danym obszarze skutkuje pojawianiem się podmiotów związanych z liniami lotniczymi, funkcjonowaniem portu lotniczego oraz z handlem i usługami. Przepływ osób i towarów przyczynia się do powstania wielu obiektów handlowych, m.in. restauracji, sklepów, barów, banków, hoteli z salami konferencyjnymi, parków biznesowych, biur podróży, wypożyczalni samochodów. Port lotniczy jest ważnym czynnikiem rozwoju obszaru, na którym się znajduje, pobudza także aktywność gospodarczą, która rozwija się poprzez przepływ pasażerów i towarów (Huderek-Glapska, 2011). Dobre połączenia lotnicze zwiększają dostęp branży biznesowej do rynków zagranicznych oraz wpływają na dostępność regionu dla zagranicznych przedsiębiorców.

Efekty ekonomiczne tworzone przez port lotniczy DeSalvo (2002) definiuje jako zmianę zachodzącą w sferze ekonomicznej podmiotów, które funkcjonują na danym obszarze w związku z działalnością portu lotniczego i działaniami związanymi z funkcjonowaniem portu. Rozwój i użytkowanie portu lotniczego przyczynia się do powstania efektów popytowych i podażowych. Efekty popytowe związane są bezpośrednio i pośrednio z portem lotniczym. Wpływ popytowy pojawia się w krótkim okresie czasu i zmienia się w zależności od wielkości działalności portu lotniczego (Butler, Kiernan, 1992). Efekty podażowe występują w długim okresie czasu i związane są z powstaniem sprzyjającego otoczenia dla aktywności gospodarczej. Wpływ podażowy portu lotniczego przejawia się w stymulowaniu uwarunkowań sprzyjających rozwojowi podmiotów gospodarczych w danym regionie (Rietveld, Burnisma, 1998).

Natężenie efektów ekonomicznych uzależnione jest od typu portu lotniczego. Lotniska mają różne znaczenie dla gospodarki regionu ze względu na rolę, jaką pełnią w systemie transportowym kraju. Na podstawie klasyfikacji portów lotniczych ze względu na ruch lotniczy i wpływ ekonomiczny, opracowanej przez S. Huderek-Glapską, Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” (MPL „Katowice”) w Pyrzowicach został zakwalifikowany do klasy 3, jako regionalny port lotniczy oraz generator ruchu turystycznego. Może obsługiwać specjalistyczny rynek, odgrywać ważną rolę w ruchu międzynarodowym, wspierać eksport towarów wysokiej wartości, generować ruch regularny o dużej częstotliwości, ma wysoki udział ruchu czarterowego i duży udział przychodów z działalności komercyjnej. Strefy okołolotniskowe są obszarem, gdzie następuje połączenie różnych funkcji bezpośrednio lub pośrednio powiązanych z lotnictwem, co przekłada się na korzyści w lokalizacji działalności usługowej lub przemysłowej w tychże strefach. Zaczynają powstawać nowego rodzaju struktury funkcjonalno-przestrzenne, które obejmują parki przemysłowe, technologiczne, biznesowe, bazy logistyczne itp. W ostatnich latach w Polsce ma miejsce szybki rozwój lotnictwa

cywilnego, a równocześnie intensywne zagospodarowywanie stref okołolotniskowych. Strefa okołolotniskowa MPL „Katowice” obejmuje obszar gmin wiejskich Bobrowniki, Mierzęcice i Ożarówce oraz miasta Siewierz (Stangel, 2013).

Przedmiotem pracy jest rozwój działalności gospodarczych w gminach wiejskich położonych w otoczeniu Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach, które należą do strefy okołolotniskowej. Celem pracy jest przedstawienie działalności gospodarczych, których powstanie związane jest bezpośrednio lub pośrednio z działalnością portu lotniczego. Lotnisko stwarza możliwości do powstania pewnej grupy działalności gospodarczych oraz infrastruktury komunikacyjnej, która prowadzi do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej obszarów sąsiadujących z portem lotniczym. Zakres przestrzenny opracowania obejmuje gminy Bobrowniki, Ożarówce oraz Mierzęcice. Materiał źródłowy stanowiła literatura, dane pozyskane z bazy REGON, dane statystyczne z Głównego Urzędu Statystycznego oraz badania terenowe przeprowadzane metodą inwentaryzacyjną w 2013 i 2015 roku i dane pozyskane z portu lotniczego. W opracowaniu zostanie podjęta próba ukazania Międzynarodowego Portu Lotniczego jako jednego z czynników mających wpływ na rozwój działalności gospodarczych, które w mniejszym bądź większym stopniu są uzależnione od transportu lotniczego. Jednostki administracyjne o słabej pozycji ekonomicznej dzięki lokalizacji w okolicy portu lotniczego mogą liczyć na wzrost zainteresowania ze strony inwestorów krajowych i zagranicznych.

POŁOŻENIE PORTU LOTNICZEGO

Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach, a od 2009 roku – Katowice Airport, jest usytuowany w centralnej części województwa śląskiego w odległości 30 km na północ od stolicy województwa – Katowic. Katowice Airport jest centralnym lotniskiem Górnośląskiego Związku Metropolitalnego. Zlokalizowany jest na terenie dwóch gmin wiejskich: Ożarówce i Mierzęcice, oraz na pograniczu dwóch powiatów: tarnogórskiego i będzińskiego. Port lotniczy położony jest na obszarze, gdzie w dobrym stopniu rozwinięta jest komunikacja drogowa. W niewielkiej odległości znajduje się węzeł drogowy autostrady A1 z drogą ekspresową S1, który umożliwia dogodne połączenia drogowe z autostradą A4, drogą krajową E75 czy z granicą czeską.

RUCH PASAŻERSKI I TOWAROWY OBSŁUGIWANY PRZEZ KATOWICE AIRPORT

Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach obecnie jest liderem wśród regionalnych portów lotniczych w Polsce w ramach obsługi ruchu cargo oraz specjalnych czarterów cargo. Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA planuje do 2022 roku rozwój Katowice Airport Cargo City tak, aby port ten stał się kluczowym węzłem logistycznym w Europie Środkowej.

Atutami lotniska są: największa baza techniczna z najszerzym w Polsce zakresem świadczonych usług dotyczących technicznej obsługi statków powietrznych, dobre warunki meteorologiczne, nowa droga startowa o długości 3200 m, która jest najwyższą usytuowaną drogą startową w Polsce (303 m n.p.m.), nowoczesny system nawigacyjny oraz wygodne połączenia drogowe z odbiorcami końcowymi towarów.

Ryc. 1. Położenie Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach względem głównych szlaków komunikacyjnych Polski

Źródło: dane z lotniska w Katowicach (2016)

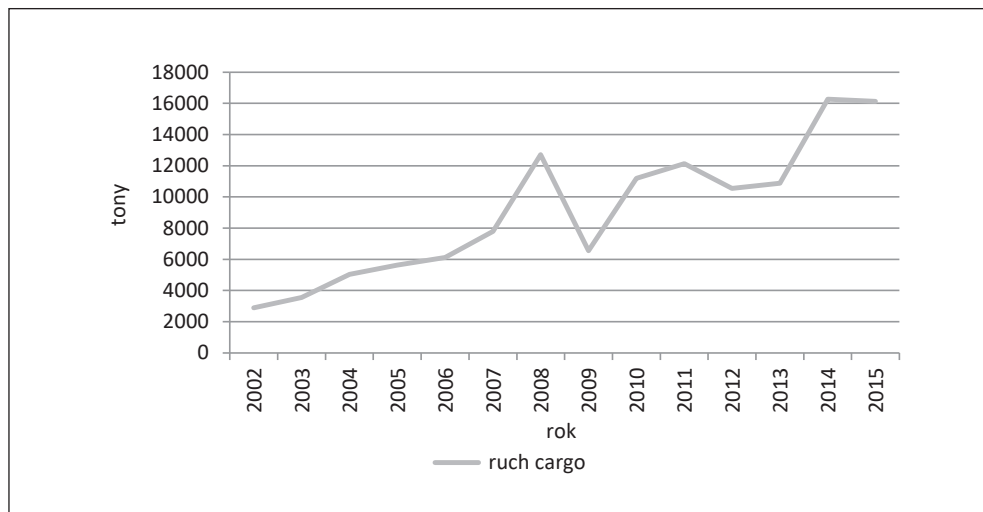
Port lotniczy swoim zasięgiem obejmuje ważne obszary ekonomiczne Polski: konurbację katowicką, aglomeracje Bielska-Białej i częstochowską oraz przygraniczne obszary Żyliny (Słowacja) i Ostrawy (Republika Czeska).

W odległości kilkudziesięciu kilometrów od portu lotniczego znajduje się euroterminal Sławków oraz terminal Polzug w Dąbrowie Górniczej, gdzie znajdują się stacje przeładunkowe i połączenia kolejowe, Śląskie Centrum Logistyki w Gliwicach, którego częścią jest śródlądowy port rzeczny, a w jego pobliżu – największe firmy logistyczne i transportowe.

Przedsiębiorstwami, które korzystają z obsługi cargo w Międzynarodowym Porcie Lotniczym „Katowice” w Pyrzowicach, są m.in.: Air Contractors, DB Schenker, DHL, FedEx, LOT Cargo, Poczta Polska, TNT Express, UPC oraz Izba Celna w Katowicach.

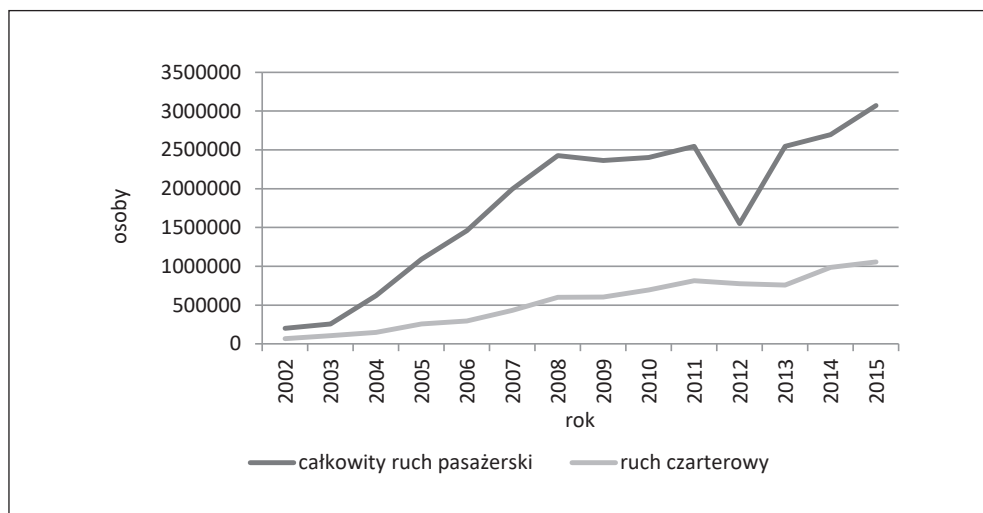
Na ryc. 2 przedstawiono dane statystyczne dotyczące ruchu cargo. Od 2002 roku można zaobserwować wzrost liczby przewożonych towarów, z niewielkimi wahaniami. W maju 2016 roku oddano do użytku nowy terminal cargo. Obiekt podzielony jest na dwie części: pierwsza służy do obsługi ruchu cargo, a druga to pomieszczenia biurowe. Jest to drugi co do wielkości po Warszawie terminal cargo. W 2014 roku obsłużono tu

Ryc. 2. Ruch cargo MPL „Katowice” w latach 2002–2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych lotniska w Katowicach (2016)

Ryc. 3. Całkowity ruch pasażerski i ruch czarterowy w MPL „Katowice” w latach 2002–2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z lotniska w Katowicach (2016)

ponad 16 tys. ton ładunku, a w kolejnych latach prognozowane jest przewiezienie dużo większej liczby towarów.

Powierzchnie terminalu zostały już wynajęte przez cztery światowe firmy przesyłek kurierskich. Powstała koncepcja, która zakłada utworzenie w sąsiedztwie terminalu parku technologicznego, gdzie powstaną przedsiębiorstwa, dla których lotnisko jest niezbędne do funkcjonowania.

Na ryc. 3 przedstawiono dane statystyczne dotyczące całkowitego ruchu pasażerskiego oraz ruchu czarterowego w latach 2002–2015. Można zauważyć, że od 2003 roku następuje ciągły wzrost liczby obsługiwanych pasażerów, wyjątkiem jest 2012

rok, w którym odnotowano spadek pasażerów. Wzrost liczby pasażerów może wynikać z faktu, że w 2004 roku nastąpiło zapoczątkowanie regularnych lotów węgierskiej linii niskokosztowej WizzAir, zakończono rozbudowę terminala pasażerskiego, co przełożyło się na wzrost przepustowości do 1,7 mln pasażerów, oraz przyjęto Polskę do Unii Europejskiej.

W 2008 roku w całkowity ruch pasażerski osiągnął wartość prawie 2,5 mln, a ruch czarterowy przekroczył wartość 0,6 mln. Wzrost liczby pasażerów w kolejnych latach ma związek z lepszym skomunikowaniem drogowym MPL „Katowice” oraz zwiększeniem przepustowości do 3,6 mln, dzięki oddaniu do użytku w 2007 roku drugiego terminalu pasażerskiego.

W 2014 roku do użytku została oddana nowa droga startowa z nowoczesnymi systemami nawigacyjnymi oraz terminal przylotowy. Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach stał się zdecydowanym liderem wśród regionalnych portów lotniczych w Polsce.

DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA I PRZEMYSŁOWA W OBRĘBIE PORTU LOTNICZEGO I W GMINACH SĄSIADUJĄCYCH

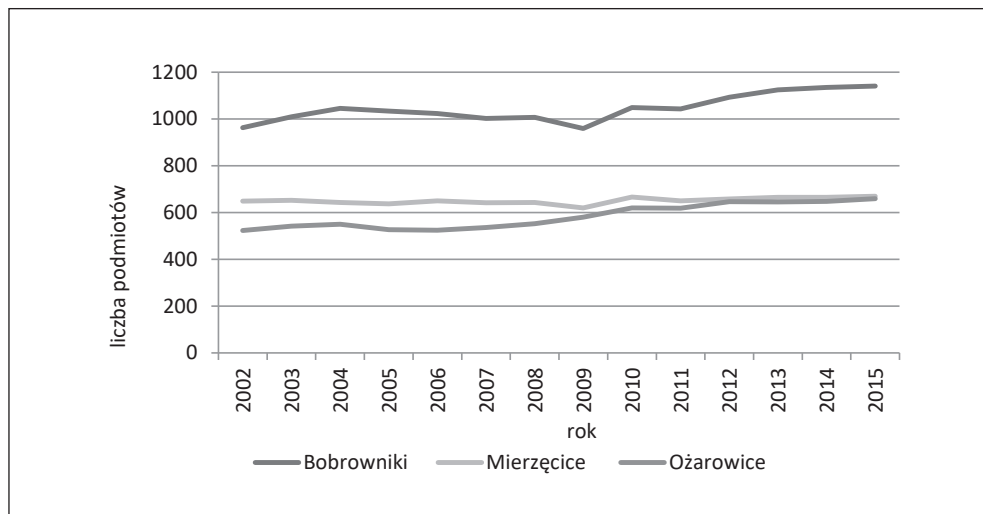
W 2009 roku 58 form działalności było związanych z bezpośrednią działalnością portu lotniczego. W sumie w podmiotach funkcjonujących na terenie i w obrębie MPL „Katowice” pracowało 1954 osób. W 2012 roku port lotniczy zatrudniał 1957 osób. Od funkcjonowania portu zależnych jest ponad 2800 miejsc pracy.

Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach silnie oddziałuje na lokalny rynek pracy gmin wiejskich: Ożarówice oraz Mierzęcice. W 2011 roku w porcie było zatrudnionych 532 mieszkańców z obu tych gmin, co stanowiło 9,37% ludności w wieku produkcyjnym (Pancer-Cybulska, Cybulski, Olipra, 2014).

W bliskim otoczeniu Międzynarodowego Portu Lotniczego rozwinęła się działalność usługowa, która jest charakterystyczna dla działalności portów lotniczych. Na obszarze gmin wiejskich, gdzie położone jest lotnisko, pojawiają się formy działalności, które nie występują na typowych obszarach wiejskich. Powstało zaplecze usługowe, które uzupełnia działalność portu lotniczego, stwarzając dogodne warunki dla podróżujących. W gminach wiejskich położonych w otoczeniu portu lotniczego dominującą rolę odgrywają działalności usługowe z sekcji H, czyli transport i gospodarka magazynowa, z sekcji G, czyli handel hurtowy i detaliczny oraz z sekcji F, czyli budownictwo. Najwięcej działalności gospodarczych zlokalizowanych jest w otoczeniu portu lotniczego, głównie w miejscowości Pyrzowice.

Powstawanie działalności gospodarczych związane jest przede wszystkim z lokalizacją portu lotniczego, ale także z rozwojem sieci komunikacyjnej, czyli z przebiegiem autostrady A1 oraz utworzeniem węzła komunikacyjnego A1 z S1, które determinują rozwój transportu. Dogodne połączenia drogowe wpływają na pojawianie się działalności związanych z transportem drogowym towarów czy transportem pasażerskim, ułatwiając przepływ towarów i migracje ludności. Mieszkańcy zakładają działalności gospodarcze, które związane są ze świadczeniem usług parkingowych na terenie własnej posesji. W sąsiedztwie portu lotniczego zlokalizowanych jest ponad 30 prywatnych parkingów. Poza prywatnymi parkingami występują działalności gospodarcze świadczące usługi transportowe – transport pasażerski, taksówki osobowe. Podróżni

Ryc. 4. Liczba działalności gospodarczych w gminach Bobrowniki, Mierzęcice, Ożarówce w latach 2002–2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z lotniska w Katowicach (2016)

mogą skorzystać z ofert w zakresie wynajmu samochodu. Firmy świadczące takiego rodzaju usługi zlokalizowane są na terenie portu lotniczego lub w jego bliskim otoczeniu. Przy lotnisku zlokalizowane są siedziby dziesięciu przedsiębiorstw spedycyjnych, które zajmują się organizowaniem przewozu towarów. Należą do nich: AirTrans H. Watoła Sp. J., C. Hartwig Gdynia SA, Chapman Freeborn Airchartering Sp. z o.o., Cargo Express Sp. z o.o., DB Schenker Logistics, DHL Express (Poland) Sp. z o.o., FedEx, Flash Polska Sp. z o.o., TNT Express Worldwide (Poland) Sp. z o.o. oraz UPS Polska Sp. z o.o.

Podróźni, którzy chcą skorzystać z usług noclegowych, mają do wyboru oferty hoteli: Wilga, de Silva, Iskra, Fakir, Faro, Pama, gościniec Paradise, jak również noclegi u osób prywatnych, które świadczą także usługi gastronomiczne. W otoczeniu występują cztery restauracje, biura podróży, prowadzą działalność agenci i brokerzy turystyczni, są zlokalizowane salony fryzjerskie i studia urody, fitness club, działalność cateringowa lotnicza, biurowa, okolicznościowa, szkoła językowa, biurowiec MŚP, w którym swoje siedziby mają firmy przewozowe, m.in. DHL, Cargo Express oraz agencje celne AirTrans H. Watoła Sp. J., C. Hartwig Gdynia SA, Agencja Celna Delta Trans. Do zorganizowania spotkań biznesowych lub szkoleń mogą posłużyć sale konferencyjne zlokalizowane na terenie MPL, hoteli oraz biurowca.

W omawianych gminach wiejskich występują działalności gospodarcze związane z przetwórstwem przemysłowym. Są to zakłady produkujące odzież dzianinową, urządzenia chłodzące i wentylacyjne, instrumenty optyczne i fotograficzne oraz gotowe wyroby tekstylne. Na przykładzie specjalistycznych działalności przetwórstwa przemysłowego w gminie Ożarówce można zauważyć tendencję do koncentrowania się działalności tego typu w pobliżu portu lotniczego.

Sukcesywny wzrost ruchu pasażerskiego oraz cargo przyczynia się do rozwoju zarówno portu lotniczego, jak i jego najbliższego otoczenia. Wynika to z ryc. 4, na której ukazana jest liczba działalności w latach 2002–2015. W każdej omawianej gminie wiejskiej został odnotowany wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Rozwój działalności MPL „Katowice” wspomaga wzrost gospodarczy najbliższych obszarów. Wzrost

zapotrzebowania na pewne usługi przyczynia się do wzrostu liczby działalności gospodarczych na danym obszarze, których celem jest zaspokojenie potrzeb lokalnego rynku. Port lotniczy przyciąga działalności gospodarcze, których funkcjonowanie związane jest bezpośrednio i pośrednio z działalnością lotniska.

W pobliżu Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” zlokalizowane są większe zakłady przemysłowe i usługowe, które związane są pośrednio z działalnością lotniska. Rozwój sieci drogowej, który determinowany jest położeniem portu lotniczego, przyczynił się do powstania większych przedsiębiorstw, które zyskały dogodny dostęp komunikacyjny do dużych zespołów miejskich. Z przedsiębiorstw zlokalizowanych w pobliżu portu lotniczego można wyróżnić m.in. Wichary Technologies Sp. z o.o., firmę AWM i park technologiczny „Pyrzowice Airport Park Logistics Industry Trade Off”.

Wichary Technologies Sp. z o.o. istnieje od 1992 roku. Oferuje najnowsze technologie oraz urządzenia przeznaczone dla różnych branż przemysłu. Jest producentem urządzeń i przedstawicielem uznanych na świecie producentów, którzy dostarczają narzędzia na rynek międzynarodowy, m.in. do Czech, na Ukrainę, do Rosji, Bośni i Hercegowiny, Słowenii, Niemiec, Austrii, Turcji, USA i Argentyny. Produkowane urządzenia znajdują się w wielu polskich kopalniach, hutach, elektrowniach, zakładach przemysłu drzewnego oraz w przemyśle petrochemicznym.

Działalność firmy AMW związana jest z produkcją artykułów pościelowych. Firma zaliczana jest do grupy najważniejszych producentów wyrobów tekstylnych w Polsce. Posiada dwa nowoczesne zakłady produkcyjne, z których jeden zlokalizowany jest w pobliżu lotniska oraz węzła komunikacyjnego A1 z S1. Przedsiębiorstwo sprzedaje swoje wyroby nie tylko w Polsce, ale również na rynkach zagranicznych, m.in. w Czechach, Słowacji, Niemczech, Chorwacji, Finlandii, Holandii, Austrii, Włoszech, Rosji, Grecji, Bułgarii, Rumunii, Litwie i RPA.

Park technologiczny „Pyrzowice Airport Park Logistics Industry Trade Off” (PAPlito) to projekt zlokalizowany w północnej części Górnego Śląska, w niewielkiej odległości od Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice”. Planowane jest utworzenie parku biznesowego, obejmującego inwestycje logistyczne, produkcyjne, handlowe i biurowe. Są to obszary nieużytkowane o całkowitej powierzchni 132 ha, przeznaczone na sprzedaż.

ZAKOŃCZENIE

Podsumowując, można zauważyć, że Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach oddziałuje na pobliskie gminy wiejskie w sposób bezpośredni i pośredni. Na otaczających lotnisko obszarach lokalizowane są działalności przemysłowe i usługowe, których funkcjonowanie w pewnym stopniu uzależnione jest od transportu lotniczego, który generuje zapotrzebowanie na pewne wyspecjalizowane działalności gospodarcze. Są to działalności, które stanowią ważne ogniwo uzupełniające dla portów lotniczych. Mieszkańcy gmin położonych w strefie okołolotniskowej znajdują zatrudnienie na lotnisku, jak również w branżach usługowych i przemysłowych związanych z transportem lotniczym.

Należy zauważyć, że lokalizacja portu lotniczego wpływa pozytywnie na potencjał ekonomiczny i społeczny otaczającego obszaru. Przyczynia się do różnorodności ekonomicznej obszaru poprzez pojawianie się różnego rodzaju działalności usługowych i przemysłowych. Co za tym idzie, następuje rozwój tych obszarów w aspekcie

gospodarczym i społecznym. Zaczynają pojawiać się działalności gospodarcze, na które zapotrzebowanie wynika z lokalizacji portu lotniczego, a tym samym stanowią one ważne zaplecze usługowe. Ludność chcąca znaleźć zatrudnienie na lotnisku powinna cechować się znajomością języków obcych.

Do działalności gospodarczych związanych bezpośrednio z funkcjonowaniem lotniska można zaliczyć: parkingi, prywatne przewozy pasażerskie, przedsiębiorstwa spedycyjne, hotele, biura podróży, biurowce. Do działalności gospodarczych związanych pośrednio z transportem lotniczym można zaliczyć: działalności przemysłowe, szkoły językowe, restauracje, studia urody.

Literatura

References

- Barcik, J., Czech, P. (2010). Rynek usług portów lotniczych w Polsce. *Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej*, 69.
- Butler, S., Kiernan, L. (1992). *Estimating the regional economic significance of airports*. Washington DC: National Planning Division, Federal Aviation Administration, 17.
- DeSalvo, J. (2002). Direct Impact of an Airport on Travelers' Expenditures: Methodology and Application. *Growth and Change*, 33(4), 485.
- Garczarczyk, K. (2004). *Historia Ożarówic*. Miasteczko Śląskie: Wydawnictwo Zamiat, 9.
- Huderek-Głapska, S. (2011). *Wpływ portu lotniczego na rozwój gospodarki regionu*. Rozprawa doktorska. Poznań: Uniwersytet Ekonomiczny, Wydział Zarządzania.
- Laprus, K. (2010). *Rynek lotniczy na świecie*. Kraków.
- Lotnisko w Katowicach (2016, 23 lipca). Pozyssano z www.katowice-airport.com
- Olipra, Ł. (2010). Inwestycja w infrastrukturę lotniczą jako czynnik rozwoju gospodarczego miast i regionów. W: *Acta Universitatis Lodzianae. Folia Oeconomica*, 246, 89–103.
- Pancer-Cybulska, E., Cybulski, L., Olpira, Ł. (2014). *Bezpośredni wpływ portów lotniczych na regionalne rynki pracy w Polsce. Ekonomia XXI wieku*. Wrocław: Uniwersytet Ekonomiczny, 75–94.
- Rietveld, P., Brunisma, F. (1998). *Is transport infrastructure effective? Transport infrastructure and accessibility impacts on the space economy*. Berlin: Springer.
- Stangel, M. (2013). Rozwój strefy okołolotniskowej a port lotniczy – efekt synergii. *Przegląd Komunikacyjny*, 7, 18–25.

Marlena Dyszy, mgr, absolwentka studiów magisterskich na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (kierunek: geografia, specjalność: zagospodarowanie przestrzenne), od 2014 r. studentka studiów doktoranckich na tym samym wydziale w Katedrze Geografii Ekonomicznej. Obszar zainteresowań naukowych związany jest geografią społeczno-ekonomiczną, zwłaszcza geografią osadnictwa. Zainteresowania wynikają z racji zamieszkania w obszarze podmiejskim, jak również z problematyki obszarów o cechach miejsko-wiejskich.

Marlena Dyszy, M.Sc., graduate of the Faculty of Earth Sciences, University of Silesia in Katowice (Major: Geography, specializing in land use planning), since 2014 a Ph.D. student at the same Faculty in the Department of Economic Geography. Her main research interest is socio-economic geography, in particular geography of settlement. Her interests result from living in a suburban area, as well as from the general problems of urban-rural areas.

Adres/address:

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Nauk o Ziemi w Sosnowcu
Katedra Geografii Ekonomicznej
ul. Będzińska 60, 41-200 Sosnowiec, Polska
e-mail: marlena.dyszy@gmail.com